
1. lékařská fakulta UK slavnostně otevřela nově rekonstruovanou budovu

1. lékařská fakulta UK slavnostně otevřela nově rekonstruovanou budovu

Za přítomnosti ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslavy Kopicové, ministryně zdravotnictví Dany Juráskové, primátora hl.m. Prahy Pavla Béma, prorektora UK Stanislava Štecha, předsedy Akademie věd ČR Jiřího Drahoše, rektora ČVUT Václava Havlíčka, ředitelů fakultních nemocnic, přednostů pracovišť 1. LF UK a dalších významných hostů byla dnes slavnostně uvedena do provozu nově zrekonstruovaná budova U Nemocnice 4.

děkan 1. LF UK Tomáš Zima

zleva: prorektor UK Stanislav Štech, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslava Kopicová, primátor hl.m. Prahy Pavel Bém, děkan 1. LF UK Tomáš Zima

Budova bude sloužit akademické obci nejen 1. LF UK svými studovny, půjčovnou knih a dalšími službami. Počítačovými učebny je z fakult UK největší. V jejích prostorách sídlí Ústav vědeckých informací a Ústav dějin lékařství a cizích jazyků univerzity.

Původní stav

Podle pražského katastru z roku 1842 stálo v těchto místech, při tehdejším Kateřinském plácku, malé stavení. Po roce 1840 jednala německá universita o odkoupení těchto pozemků a postavila zde asi po roce 1844 svůj patologicko-anatomický ústav, včetně malého domku – márnice v jižním cípu zahrady. Roku 1900 byl postaven další domek pro ústavního sluhu. V roce 1922-1923 byl přistavěn další domek, původní čítárna a knihovna. V roce 1974 proběhla rekonstrukce budovy. V roce 1976 se zřítla původní zeď při ulici Kateřinská. V roce 1980 byla odstraněna a nahrazena. Objekt celou svou historii sloužil pro potřeby patologicko – anatomického ústavu. Tuto funkci plnil i v dobách druhé světové války až do doby před rekonstrukcí. Ta byla zahájena v létě loňského roku a ukončena nyní.

Samotný objekt není památkově chráněn, ale nachází se na území městské památkové rezervace Praha. Stavba má čtyři průčelí, pozdně klasicistní fasádu s novogotickými prvky.

Hlavní severní průčelí U Nemocnice je jednopatrové, s devatenácti osami. Střední tři osy vystupují v hloubce jedné okenní osy ve výrazný risalit osazený trojbokým frontonem. Jižní dvorní průčelí má suterén přístupný z úrovně dvora. Průčelí má dvacet tři os, se sedmiosým cylindrickým risalitem, vpravo s balkonem neseným volutovými konsolami s akanty.

Fasády jsou členěny pilastry a patrovými průběžnými římsami. Jedná se o kvalitní pozdně klasicistní budovu. V suterénu jsou provedeny cihelné valené klenby, v cylindrickém risalitu klenby do traverz. V přízemí a prvním patře jsou provedeny stropy trámové, klenby do traverz, případně valené klenby.

Suterén sloužil jako pitevny včetně zázemí to je lednic, šaten a umývárna lékařů a studentů, zázemí pro personál a sklady.

V přízemí byla umístěna posluchárna a knihovna, laboratoře, kanceláře a WC pro zaměstnance. V patře byly umístěny učebny, kanceláře, laboratoře a WC.

Nový stav

Předmětem rekonstrukce byl celý interiér objektu a fasáda. Upravované prostory jsou určeny pro potřeby výuky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Budova bude konkrétně využita pro potřeby Ústavu dějin lékařství, Ústavu vědeckých informací - to je knihovnu a Oddělení výpočetní techniky.

V suterénu jsou umístěny převážně depozitáře knižního fondu a půjčovna knih s volným výběrem, dále je zde umístěno technické zázemí a hygienické zázemí pro zaměstnance.

V přízemí jsou umístěny výukové prostory, posluchárna, počítačové místnosti, centrální šatna a pracovny Ústavu dějin lékařství.

V 1. patře jsou umístěny studovny a pracovny Ústavu vědeckých informací včetně bibliografického a didaktického oddělení. V podkroví jsou umístěny stroje VZT.

Rekonstrukce budovy U Nemocnice 4 byla zahájena 1.10.2008, realizovala ji a.s. Zlínstav, vynaložené finanční prostředky na rekonstrukci byly 112 miliónů Kč (ze státní dotace a FRIM), vnitřní vybavení zajistila firma Vesna Interiors za 30 miliónů Kč.

Mgr. Vlasta Helekalová, MBA
ved. oddělení vnějších vztahů 1. LF UK
Tel.: 224 964 313, 776 257 487, e-mail: vhele@lf1.cuni.cz

Z historie budovy U Nemocnice 4

Budova na rozhraní ulic Kateřinské, U Nemocnice a Benátské je nedílně spjata s historií všeobecné nemocnice a naší nejstarší lékařské fakulty.

Patologické pitvy se měly konat ve všeobecné nemocnici od jejího založení na přelomu let 1790/91 a zejména poté, co od zimního semestru 1791/92 zde byla zahájena klinická výuka mediků. Nejprve se pitvalo v malém domku v areálu nemocnice a pitvy prováděli – velmi málo odborně – medicí, s minimálním dohledem lékařů a učitelů fakulty.

Jednání o novou pitevnu se táhla léta - od roku 1812 do roku 1820 - kdy konečně vyrostla během několika měsíců východně od hlavního vchodu do nemocnice přízemní budova, v níž byla prostorná pitevna, márnice a posluchárna soudního lékařství. Stavba byla zbourána v roce 1838, kdy byla zahájena výstavba nového nemocničního křídla dokončeného v roce 1840. V jejím přízemí byla umístěna místnost pro patologické pitvy a soudní lékařství. Zde od roku od roku 1841 pracoval prvý řádně ustanovený patologický prosektor všeobecné nemocnice, od roku 1840 prvý mimofádný profesor patologické anatomie u nás, Vincenc Bochdalek (1801-1883). Zde také zahájil prvé – ještě nepovinné – přednášky z patologické anatomie a založil patologickoanatomické muzeum.

Od počátku 50. let 19. století upozorňovalo ředitelství nemocnice spolu s přednosty klinik, že kapacita nemocnice nestačí rostoucím požadavkům na nová lůžka. Žádali vystěhování patologickoanatomického ústavu z areálu nemocnice, čímž by tato získal dalších 80-85 lůžek.

Splněním tohoto požadavku pak byla výstavba budovy, která v těchto dnech shodou okolností slaví 150. výročí své existence a začíná psát novou kapitolu svých dějin.

V roce 1856 se podařilo zakoupit pozemek v bezprostřední blízkost nemocnice, na němž stála vila (čp.497). Ta byla v následujícím roce zbourána a na jejím místě vyrůstala budova, v níž po dokončení byly umístěny vedle patologické anatomie i ústavy soudně-lékařský a zoochemický Stavba byla zkolaudována na jaře 1859. Veškeré stavební náklady hradila všeobecná nemocnice a proto byla tato budova pokládána za její nedílnou součást. Už v roce 1859 ji však odkoupila od nemocnice lékařská fakulta a nemocnice začala platit fakultě nájem za používání márnice.

Na tomto místě je třeba připomenout, že o výstavbu této nové účelové budovy pro patologickou anatomii se velmi zasloužil náš proslulý patolog Václav Treitz (1819-1872, „Treitzova kýla“, autor monografie o ní 1857).

V roce 1876 byla budova zvýšena o patro.

Od rozdělení fakulty na českou a německou ve školním roce 1883/84 zůstala budova na německé fakultě. Ta ji využívala až do květnové revoluce roku 1945, kdy byla - stejně jako všechna pracoviště německé fakulty - převzata fakultou českou.

Od té doby do roku 2005 zde byl umístěn II. patologicko-anatomický ústav naší fakulty.

Budova prodělala řadu rekonstrukcí a stavebních úprav (1974, 1980, 1984, 1994), nesporně nejrozsáhlejší v tomto roce, kdy byla přebudována tak, aby sloužila moderním požadavkům provozu centrální knihovny naší fakulty i historicky neobyčejně cenné knihovně Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků.

Po stránce architektonické je tato budova odborníky oceňována jako „... kvalitní příklad pozdně klasicistní budovy racionalistické v základním rozvrhu, romantické v detailech“. (R. Baťková a kol., Umělecké památky Prahy. Nové Město, Vyšehrad, Praha 1998 s. 359)
doc. PhDr. Ludmila Hlaváčková, CSc.
Ústav dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK